

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző: *Ráby S.*

Cím: *Hadimilliomosok és
zugképereskedők*

Forrás: *Uj Hitek*

Bp.

(Hely)

1918. IX. 29.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Ol)

Osztályozás

Tárgy

707.5

Hely

Idő

"1918."

Személy

Hadimilliomosok és zugképereskedők

Műpártolás 1918-ban

— Az Uj Hitek tudósítójától —

A főváros nyüzsgő életének szemlélői meglepődéssel tapasztalhatták, hogy a legutolsó időben hogy elszaporodtak a műkereskedések Budapesten. A Váci-, Koronaherceg- és Ráday-utcákban egymás hátán nyílnak ezek a műintézetek, hogy selejtes művészi termékekkel elárasszák a mohón berendezkedő hadigazdagokat. A konjunktúra hihetetlen hullámszáma önti el a középkereskedelmet és az így folyó árdragítás oly szemérmetlen és ostoba, azonkívül az igaz műtermékek rovására megy, hogy figyelmeztetni kell a közönséget erre a veszedelemre, hogy nem mind aranykeret, ami fénylik és „vigyázat, mázolja!”

Eredeti Murin — A gics-gyár —
A professzorok

Egy Andrassy-uti Kalapüzlet egyik részében a konjunktúra jóvoltából műkereskedést nyitottak. A kirakathab különböző csabító nevek alatt egy festmény, keretere vráillesztett tábla harsogja: Eredeti Murin! A reklám valóban eredeti. Mivel Murin egy szegény nem is tehetségtelen fiatal festő, de még senki sem érdeklődött képeinek eredetisége felől és tisztán a

laikus közönség megelégedésére szolgál a rántáló figyelmeztetés.

A műkereskedések kirakatai, de egész Budapest el van árasztva egy bécsi cégnek, E. Szűszbergernek Magyarországra importált hihetetlenül rossz és művésziellen képével. Husz koronától száz koronáig terjedő összegért festik a vásznakat Bécsben és waggonszámra küldik Magyarországra gyönyörű rámába és 5—20 ezer koronáért árusítják. De nemcsak a rámával „főzik” meg a közönséget, hanem a művészi nevekkel is. A keretekre kis réztáblákra művészi neveket szögeznek, professzor Hackenschmidt vagy prof. Anton Bauerket, akiket a világ semmiféle művészi lexikona nem ismer és nálunk a bécsi gicsgyár avatta őket klasszikusokká!

A képkonjunktúra és a hadigazdagok!

A sokféle árdragítás közül, mely a magyar fogyasztó közönséget sorvasztja, az egyedüli és majdnem szimpátiikus a képeknek és gicseknek drágulása, mert ez legtöbbszörre nem a fogyasztókat, hanem az árdragítókat sajtja. Akik cukron, liszten, posztón

vagy fekete borson meggazdagodtak és vagyonuknak megfelelőleg berendezkedtek, lakásaikat teleaggatták szép rájáru, horribilis áron vásárolt művésziellen festményekkel. A képereskedők hihetetlen árat követelnek és az üzletükbe betévedt hadigazdagok minden szakértelem nélkül vásárolnak a ráma miatt 100 koronát érő festményeket tíz, husz, ötven ezer koronáért.

A képek iránt való érdeklődést a legjobban az bizonyítja, hogy a háboru alatt 120 új műkereskedő nyitotta fel tanyáit Budapesten. De nemcsak a műkereskedők üzletükben árulnak képeket, hanem a nagyforgalmu középületekben is, például a börzén, a járásbírószágon és az Osztrák-Magyar Bank előtt. Azonkívül az aukciók is szedik az áldozatokat és csak a legutóbbi napokban történt meg, hogy egy Tauszky nevű gyár-utcai beraktározó önkéntes árverésen egy hadimilliomos hatvan ezer koronáért vásárolt bécsi gicseket. De hihetetlen árat fizettek a központi zálogházak árverésén is, ahol megboldogult I. Ferenc Józsefnek képei közül árvereztek és egy Margittai-képért tízezer, egy Baditzert hétezer és egy Bihariert huszezer koronát fizettek hadimilliomosok.

A képügynökök. — „Képnepperek.”
— A típek — Aki adományképekből milliókat szerzett

A hadigazdagok művészi érdeklődését az illetéktelen elemek is alaposan kihasználják. Igen sok a háboru alatt felcsapott képügynök kereskedik ké-

pekkel és dolgozik szemérmetlen eszközökkel. A pesti-argó „nepperek”-nek (üzérkedők) nevezi őket, mert minden hájjal megkent üzletemberek, akik felhajtókkal dolgoznak és az ugynevezett típekért, képvásárló palik címéért honoráriumot fizetnek. A legfrissebb üzleti trükkjük az, hogy egész képtárakat kínálnak megvételre elszegényedett arisztokratáktól és a szakmabeliek ügyességére vall, hogy a „nepperek” most a Csekonics grófi család képtárát ajánlják megvételre és az eset valószínűségét a milliós kártyaveszteséggel igazolják. A képnepperek azonkívül strohmannokkal is dolgoznak. Elvisznek például 20—25 képet dr. Hadimilliomoshoz, megmondják a képek árait és elmennek.

Másnap jelenkezik a milliomos urnál egy festő, aki szeretne a hadimilliomos portreit megfesteni. A legtöbb esetben, ha nem is rendel nála portreit, megkérdezik véleményét az ügynök által felhozott képekről. A művész, az természetesen a legjobb információt adja és tekintélyes árat állapít meg. A derek hadimilliomos meg persze nem tudja, hogy egy szövetség az áldozata és a festő az ügynöknek üzletitársa. Van több ilyen álművész Budapesten, de a legkitünőbb köztük egy valaha tényleges állományú festő, aki vakágára hivatkozva, előkelő művészeket támogatást kért, s minthogy megsajnálta, adtak neki egy-egy vázlatot, rajzot vagy festményt, amiből ez az ur több házat vásárolt össze Uj-

pesten és felmilió korona takarékos betétje van.

A hadigazdagok mindent összevásárolnak, hamisított antikváriumokat, antogrammokat és a napokban egy szereplő hentes három vitrint tele régiséggel vásárolt meg, nem is részletezve a szekrények tartalmát.

Az előkelő műkereskedőnél

A magyar képzőművészet jelenleg természetesen szintén jeleniképpen megdrágultak és bizony megfizetik magukat. Érdeklődünk egy jobb nevű műkereskedőnél, aki elmondotta nekünk, hogy komolyabb gyűjők kevesebbet vásárolnak, mert nem bírják megfizetni a művészek képeit, akik joggal többet kérnek saját munkájukért, amikor a gicseknek oly szertelenül felment az árak. Az ő szalonjukba is belévednek a hadimilliomosok, de bécsi gicsprofesszorokat keresnek és Rippl-Rónai, Iványi-Grünwald, Szinyei vagy Csók hipermodern nekik.

Elmondotta a képszalon tulajdonosa, hogy egy ismert hadimilliomos minden héten meglátogatta szalonját, de sohasem vásárolt, mert a képek túlságosan modernnek voltak. A hadimilliomos legutóbbi látogatása alkalmával bocsánatot kért, hogy annyiszor molesztálja a tulajdonost és mégsem vásárol. Mire a kereskedő azt felelte:

— Bár volna száz ilyen vevőm!

A hadimilliomos nem értette a dolgot, mire a kereskedő megmagyarázta neki, hogy azért kíván száz ilyen vevőt, mert legalább tízezer van belőle.

Ilyen a hadiműpártolás 1918-ban. Hogy is mondja kissé variálva Bródy Sándor: *A hadigazdagok butasága olyan, mint a tenger.*

Ráby Simon.